

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-1104

24.11.2021

If Skadeforsikring NUF

Bygning - innbo (kombinert)

Skade på fjøs – svikt i underlag for fundament – plutselig?

Sikrede krevde dekning for skade på et fjøs. Etter befaring av en takstmann ble det konstatert at fjøsets grunnmur hadde store riss og sprekker, og at muren "bulte" ut. Takstmannen mente at skadeårsaken var setninger i grunnmuren som følge av utvasking av underliggende masser. Selskapet avsto kravet under henvisning til vilkårenes unntak for skade som skyldes setning i grunn eller svikt i fundament eller underlag for fundament. Sikrede anførte på sin side at skaden oppsto plutselig. Nemnda kom til at skaden ikke var dekningsmessig.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: kr 290 000

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for skade på et fjøs.

Vilkår

5.6 Vann og skade på ledningssystem

5.6.1 Hva forsikringen omfatter

Vann og annen væske - Andre bygninger enn boligbygning

If svarer for skade som skyldes

(...)

- vann direkte inn fra terreng eller grunn, dersom dette skjer plutselig og med slik mengde at det blir stående vannspeil på gulvet,

(...)

5.8 Annen skadehendelse

5.8.1 Hva forsikringen omfatter

Annen skade

Forsikringen gjelder for annen plutselig fysisk skade av ytre årsak på forsikrede ting nevnt i forsikringsbeviset enn de som tidligere er nevnt i dette kapittelet.

(...)

5.8.2 Hva forsikringen ikke omfatter

Annen skade

Unntatt er skade

(...)

- som skyldes setning i grunn eller svikt i fundament eller underlag for fundament, eller jordtrykk,

Sikrede meldte om en skade på et fjøs. En takstmann besiktiget skaden og utarbeidet en rapport. I rapporten av 14.6.21 fremgår det:

Hva forårsaket skaden, og hvorfor?

Forsikringstaker fortellere at de plutselig la merke til at strekkmetallristene i en av bingene hengte ned og var delvis uten understøttelse. Forsikringstaker sjekket utvendig på fjøsets mur og la merke til at det var blitt en kraftig kul ut fra vegglivet. På befaringstidspunktet registreres det at det er oppstått flere nye riss og sprekker i muren. Innvendig henger strekkmetallristen på siden av opplagring mot yttervegg. Fjøs bygningen står plassert i skrånende terreng med ett stort overliggende jord og fjell terreng. Det vil tidvis være store mengder vann ned mot oversiden av bygningen. Spesielt i perioden med snøsmelting hvor terrenget er delvis frosset vil gi mye overflatevann. Årsaken til skadene på muren er med stor sannsynlig utvasking av masser og støttemasser under muren. Bingen hvor strekkmetall risten som henger løst er montert, har i hele vinter vært i bruk med flere dyr gående, før forsikringstaker plutselig merket at risten var store bevegelser i. Ut fra forsikringstaker sin forklaring og undersøkelser på skadested har skadene på muren utviklet seg hurtig over kort tid. Skadeårsak er setning i grunnmur.

(...)

Skadeomfang

Grunnmur med en høyde på 1,6 m og med en lengde på 15 m har store tiss, sprekker og buler ut fra vegglivet. Muren er 25 cm bred.

(...)

Oppsummering

(...) Skadeårsaken er setninger i grunnmur på grunn av utvasking av underliggende masser.

Selskapet avsto kravet om erstatning 14.6.21, og sikrede klagde på avgjørelsen 30.6.21. I den forbindelse anførte sikrede bl.a. at skaden oppsto plutselig.

Selskapet opprettholdt avslaget 9.7.21 og begrunnet dette med at forsikringen ikke dekker skader som skyldes setning i grunn eller svikt i fundament eller underlag for fundament. Selskapet viste også unntakene for svikt i bærende konstruksjoner under laveste gulv og skader på bærende bygningskonstruksjoner når bygget er eldre enn 20 år.

Sikrede krever erstatning for skaden på fjøsmuren og viser til at den er fullverdiforsikret. Sikrede kan ikke forstå hvorfor det ikke skal betales erstatning når det skjer en skade på muren som er bygget etter slike dimensjoner som var brukt den gang og har fungert i alle år. Når den svikter pga. flomvann som trenger inn og blander seg med møkk, blir det en stor belastning som man ikke kan gardere seg mot. Selv om muren er gammel, er den vedlikeholdt, og forsikringen skal gjelde. En seriøs takstmann mener at sikrede har krav på erstatning. Skaden er taksert til kr 290 000. Dette er et stort beløp for sikrede, men en liten sak for selskapet.

Selskapet avviser ansvar og anfører at skaden skyldes svikt i grunnmuren som er byggets fundament, noe som er direkte unntatt fra forsikringen. Vann har over tid trukket inn mot bygningen og medvirket til utvasking av massene. Dette vil heller ikke være dekningsmessig som vannskade. Ifølge vilkårspkt. 5.6 erstattes skade ved vann som trenger inn i bygningen direkte fra terreng eller grunnen, kun når dette skjer plutselig og slik mengde at det blir stående vann på gulvet. I dette tilfellet kom ikke vannet inn plutselig, og skaden vil derfor være unntatt fra forsikringen.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skade på fjøs.

Nemnda slutter seg her til sekretariatets vurdering:

Forsikringen gjelder for *plutselig fysisk skade av ytre årsak* på forsikrede ting, jf. vilkårenes pkt. 5.8.1.

For at skaden skal være dekningsmessig under pkt. 5.8, er det krav om at skaden har oppstått "plutselig". Formuleringen tilsier at skaden må oppstå raskt. I nemndspraksis er det lagt til grunn at skader som utvikler seg gjennom én dag må regnes som "plutselig", mens skader som utvikler seg over lengre tid ikke kan regnes som plutselig, jf. eksempelvis FinKN 2021-620 og 2021-853.

I rapporten legges det til grunn at skadene på fjøsets mur utviklet seg hurtig og over kort tid. Det presiseres ikke om skaden utviklet seg innen en periode på én dag eller ikke. Det er heller ikke fremlagt annen dokumentasjon som belyser skadens utviklingstid. Slik saken er opplyst, er det ikke sannsynliggjort at skaden oppsto "plutselig".

Ifølge vilkårene omfatter uansett ikke forsikringen *skade som skyldes setning i grunn eller svikt i fundament eller underlag for fundament*, jf. pkt. 5.8.2. Rapporten legger til grunn at skaden med stor sannsynlighet skyldes utvasking av masser og støttemasser under muren. Videre konkluderes det med at "Skadeårsaken er setninger i grunnmur på grunn av utvasking av underliggende masser", og at fjøsets grunnmur har fått store riss, sprekker og buler ut fra vegglivet. Sekretariatet forstår rapporten slik at unntaket for svikt i underlag for fundament kommer til anvendelse da massene under muren ble utvasket. Skaden er følgelig ikke dekningsmessig under pkt. 5.8.

Både du og selskapet beskriver skaden slik at vann har trengt inn i fjøset og blandet seg med møkk. Det vises derfor videre til vilkårenes pkt. 5.6 om vannskader. Der fremgår det at selskapet svarer for skade som skyldes *vann direkte inn fra terreng eller grunn, dersom dette skjer plutselig og med slik mengde at det blir stående vannspeil på gulvet*, jf. pkt. 5.6.1.

Etter vilkårpunktet er det krav om at vanninntrengingen skjer "plutselig". Hva gjelder innholdet av plutselighetsvilkåret vises det til drøftelsen ovenfor. Vi kan ikke se at det er dokumentert at vanninntrengingen har skjedd innenfor en periode på én dag. Vi kan heller ikke se at det er dokumentert at vannet har kommet direkte fra terreng eller grunn, eller at det har blitt stående vannspeil på gulvet. Skaden er følgelig ikke dekningsmessig under vilkårenes pkt. 5.6.

Du anfører at fjøset er fullverdiforsikret. Det vises til vilkårenes pkt.6 om forsikringssum:

6.1 Fullverdi

6.1.1 Bygning

Fullverdiforsikret bygning er forsikret for inntil hva det på skadedagen ville ha kostet å gjenoppføre tilsvarende, eller i det vesentlige tilsvarende, bygning på skadestedet - gjenoppføringsprisen.

Som det fremgår av vilkårpunktet innebærer fullverdiforsikring at bygningen er forsikret for hva det vil koste å gjenoppføre bygningen. Dette har imidlertid ikke betydning for hvilke skadeårsaker forsikringen omfatter.

Hva gjelder din anførsel om at en seriøs takstmann mener at du har krav på erstatning kan vi hverken se at dette er dokumentert eller at vedkommende takstmann hadde mulighet til å binde selskapet.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Andreas Pihlstrøm (næringsrepresentant).